

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte : " 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrație, Passajul Român, No 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Havas, place du Bourso, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, 1. Wollzeile, 14, Biroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile neîncercate se refuză. — Articoll năpublicați nu se înapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine

Scutari, 27 Iulie.

In urma unui ordin din Constantinopol autoritățile turcești au început anchetă severă asupra conflictelor sângeroase, întemplate nu de mult la granița turco-munte-negreană. Tot-o dată însă Turcia s'a adresat și la guvernul munte-negrean, invitându-l ca și din parte să cerceteze afacerea și să pedepsească pe cei culpabili.

Sofia, 27 Iulie.

Printul Alexandru are de gând să se ducă în curând la Ruscuk, unde va sta cât-va timp.

Constantinopol, 27 Iulie.

Din sorginte competentă se confirmă știrea, că în cesiunea Batumului Poarta a făcut reprezentanții la cabinetul din Petersburg. Acestea însă, strict luat, n'au avut un caracter oficial, ci numai officios și n'au fost îmbrăcate în forma unui protest.

Bruzella, 27 Iulie.

Ziarul *Etoile Belge* întreabă, dacă primul ministru Beernaert n'ar face mai bine să și amâne călătoria până după 15 August. Întâmplările din Amsterdam au produs aici mare senzație și vor avea poate de urmare interzicerea manifestațiilor lucrătorilor proiectată pentru 15 August.

Varna, 27 Iulie.

Guvernatorul din Salonic a adresat Porții următorul raport : «Tot ținutul de la orașul Seres (în Macedonia la granița bulgară) și mai ales de la orașul Demir-Hissara până la Melnic s'a revoltat. Toți haiducii bulgari, care au fost în serviciul macedonean s'au unit cu rebelii. Aceștia cutreără țara în cete de 10—40 oameni, terorizând poporul și îndemnându-l la răscoală. Și greci iaș parte la mișcare.

In urma acestui raport Șeicul-Islamul cere congedierea marelui vizir Kiamil-pașa care însă este sprijinit energic de partida engleză din palat.

Constantinopol, 26 Iulie.

O Iradea a Sultanului dispune, ca drept expresiune a deosebitei amicitii ce există între Germania și Turcia, una din cele cinci torpiliere noi, cumpărate din Germania, să poarte numele *Impăratul Wilhelm*. Până acum nu s'a mai întimplat, ca o navă sau un regiment turcesc să fi purtat numele unui suveran strein.

Fabrica de pulbere din suburbia Makrikoï a sărit în aer. Sguduirea cea puternică a derinat cu totul două magazii militare de alături. Din personal s'au ucis 12 oameni și s'a rănit greu 13. Cadavrele și părți din case au fost aruncate până în Bosfor.

Lemberg, 27 Iulie.

Foile polone primesc știri din Varșovia, că în Polonia rusească rezerviști au primit ordinul să nu plece din localitățile unde se găseac acum, ca la o înștiințare să se poată aduna la locul de concentrare în timp de 20 ceasuri.

Bruzella, 27 Iulie.

Ziarul *Peuple* îndeamnă pe socialiști să se organizeze, să urmărească mai departe calea apucată în Olanda și a pune capăt monarhii Orange. Organizarea luptelor de baricade în Amsterdam a dirijat-o șeful socialist Eckart.

Amsterdam, 27 Iulie.

Din lupta de baricade de la 26 c. se vede lămurit, că partida socialistă din Olanda a avut de gând să provoace o revoluție în capitală. Pe la 5 ore p. m., s'au ivit primele bande aproape de piața Rembrandt, mai mult lucrători și matrozi. Au început cearta cu mai mulți agenți și pe când în aparență se produceau neînsemnate încercări între lucrători, poliție și public, mai multe mii de socialiști au năvălit din toate părțile prin strada mare Kalver spre piața bursel. Aci fiind diferit material de construcție, socialiștii au ridicat baricade, închizându-se mai toate stradele ce duc la acea piață. Locuitorii fură coprinși de spaimă, mai ales că poliția era respinsă pretutindea de socialiști. Primarul ceru prin telegram de la guvernatorul militar din Amsterdam să trimească ajutor militar, după care plecară la teatru turburătorii trei companii infanterie și un escadron de cavalerie cu puștile încărcate. Comandantul somă pe turburătorii să se retragă de la baricade; rebelii răspuseră

cu o ploaie teribilă de pietre și cu mai multe focuri de pistoale, rânind pe câți-va soldați. Atunci traseră și trupele și uciseră 15 socialiști. Lupta a ținut 2 ceasuri. Cu mare greutate s'a putut înlătura o parte din baricade pe la miezul nopții; dar luptele pe strade continuă mereu. Numărul celor răniți e foarte mare și nu e încă bine cunoscut. Capii socialiștilor, Demela și Fortwegen au convocat pentru diseară un meeting în parcul național; de aceea sunt temeri că turburările se vor reînoi.—S'a înaintat un raport amănunțit regelui în castelul Loo. Ministrul-președinte Hermskerk și ministru de resboii au sosit astăzi aici.

Constantinopol, 27 Iulie.

Poarta a autorizat trecerea prin Bosfor a 3 torpiliere rusești, cu toate că cele cari trec astăzi, prin strimtoare nu sunt torpilierele arătate de guvernul rus în cererea sa de autorizare. Cea din urmă din aceste torpiliere a trecut azi-dimineață.

Londra, 28 Iulie.

Iacă ceea ce se cunoaște acum despre compunerea noului Cabinet englezesc. Afacerile streine : Sir Stafford Northcote, conte de Idlesleigh.

Vice-rege al Irlandei : Marchizul de Londonderry.

«Secretar, pentru Irlanda: Sir Hicks-Beach; «Cancelarul tezaurului Lord Randolph Churchill.»

Paris, 28 Iulie.

Știrile ce au circulat la bursă în privința stărei îngrijitoare a sănătății d-lui Grévy, precum și cele privitoare la moartea împăratului Wilhelm sunt desmintite.

New-York, 28 Iulie.

«In Labrador, 12 mii persoane sunt în acest moment blocate de zăpadă și amenințate de a muri de foame.»

Londra 29 Iulie.

Iacă numele celor-1'alți membri care fac parte din cabinetul Salisbury :

Lord Cranbrook, președintele consiliului privat; d. Chaplin, președintele guvernului local; d. W. Stanhope, ministru de comerț; Lord John Manners, ministru poștelor; d. Plunket, ministru al lucrărilor publice, Sir Webster, procuror regal; Lord Ashbourne, cancelar al Irlandei.

Liberalii vor aștepta discursul coroanei înainte de a hotărî ce conduită vor lua.

Viena, 29 Iulie.

Archiducele Carol Ludovic și Archiducesa Maria Teresa pleacă azi în Rusia spre a vizita pe împărat și împărăteasa Rusiei, la Peterhoff.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Praga, 28 Iulie.

In ținutul de pe la Unhošť a fost ieri o teribilă furtună cu grindină. Pe când tună și fulgera cădeau bucați de gheață în greutatea de la 11 până la 15 grame și într'un cart de oră totul s'a acoperit cu gheață. Grânele și poamele sunt nimicite. Au perit și multe paseri, lovite de piatră. Pagubele sunt enorme.

Paris, 28 Iulie.

Ministrul de resboi, generalul Boulanger, a interzis oficerilor și sub-oficerilor de a mai lua parte la așa numitele *concours hippiques*, aranjate cu scop de câștig de către o societate industrială în diferite puncte ale Franței.

Ziarul *Petit Journal*, vorbind despre această dispoziție, observă între altele : «Locul oficerilor este în regiment, iar nu în mijloc unor cocote, care și rup mânușele aplaudând pe tinerii călăreți. Măsura luată de generalul Boulanger poate numai să mărească vaza uniformei și respectul către comandă.»

Londra, 28 Iulie.

Lordul Roseberry a notificat ambasadorului francez Waddington, că, în urma răspunsurilor primite de la guvernul din Australia, Anglia nu poate consimți la nici o modificare a aranjamentului anglo-francez, prin care ambele părți s'au obligat să respecte independența Noilor Hebride.

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

București, 18 Iulie.

«Strige opozițiunea ori-cât va vrea, puțin ne pasă, — țara este cu noi.» Aceștia sunt cuvintele cu

care organele guvernamentale nu mai conțesc a răspunde criticelor aduse guvernului.

Și dacă e vorba, cam așa răspunde de obicei ori-cine are puterea în mână; așa au răspuns de când lumea gazetele oficiale celor ce îndrănesc a tăgădui guvernărilor munca pricepută și cinstită, pentru deșteptarea și dezvoltarea puterilor morale și materiale ale țării.

Răspunsurile de felul celui de sus sunt tot atât de înșelătoare ca și ori-ce sofismă de rând.

Că guvernul actual are majoritatea legală în Parlament, ba chiar cea numerică din țară, nici nu mai e vorba; — ori-ce guvern le poate avea ori-când.

In țara noastră incultă și săracă, lipsită de industrie și bolnavă de funcționarism, nu e greu să obții majoritatea voturilor.

Când are forța administrativă în mână, când poate împărți bunurile acestei lumi cum și cui vrea, când clasa avută cum și elementul inteligent sunt neînsemnat de mici, ce guvern nu și poate asigura majoritatea parlamentară?

Întrebarea pe care ar trebui să și-o adreseze stăpânitorii acestei țări ar trebui să fie, nu : câte voturi avem? ci : ale cui voturi le avem, și prin ce mijloace?

O asemenea statistică ar desobișnui credem foile guvernamentale și pe oratorii de clișeu, d'a se mai fali cu speța de suveranitate ce reprezintă, căci covârșitoarele cifre ale celor ce nu știu nici măcar să și scrie numele, ale negustorașilor cu frica poliției în sin, ale funcționarilor închinători la buget, ori în ce mâini s'ar găsi el, ale pășuților în daraveri cu statul, ar înfățișa de sigur, într'un mod puțin măgulitor, ce însemnează în realitate tocita formulă : «țara e cu noi!»

Votul maselor inconșiente este foarte fragil.

Azi unii, mâine alții se laudă pe rând cu densul.

Când un guvern voește să slăbească autoritatea crescândă a opozițiunii, trebuie să pună înainte fapte nu vorbe, să se laude chiar cu densele, să și facă din ele un zid de apărare în contra atacurilor, și nici de cum să vie cu vorbe deșarte, care pot amăgi pe câți va, dar care nu pot rezista la cel mai mic început de cercetare serioasă.

Din nefericire însă fapte de asemenea fel nu se pot inventa; și chiar de vor fi, numărul lor este cu deosebire restrâns în chaosul adus de necapacitatea, de trândăvia și de întrecerea pe interese personale.

De aceea, în lipsă de fapte pipăite, cei strănși cu ușa aleargă la vorbe goale, la invențiuni ori răscroiri istorice, la preținse analize în trecut și prezent, făcute însă unilateral și cu patimă, cum adesea s'au văzut și se văzură mai deunăzi în organul de căpitanie al conglomeratului de la putere.

Nu e bine să se laude nimeni prea mult cu țara, nici să i arunce răspunderea faptelor sale, căci nu se știe ce fel de surprinderi, poate neplăcute, ar păstra ea, o dată conștiința politică fiindu-i deșteptată, acelora care «i ia prea adesea numele în deșert.» cum se zice la o carte veche.

Și cine știe câte zecimi de ani

vor trece până când cei ce se vor afla la putere să poată zice cu tot dinadinsul și pe bună dreptate adversarilor : «țara e cu noi!»

Până când însă aceste cuvinte nu vor exprima un adevăr real, pot fi siguri cei ce le repetă necurmat ca au în minte o abstracțiune înșelătoare și exprimă o sofismă demagogică.

CRONICA ZILEI

Exc. Sa principele Ouroussoff, ministrul plenipotențiar al Rusiei, părăsind Capitala la 16 ale curente, afacerile Legațiunii imperiale vor fi gerate de către d. prim-secretar de Willamov, în calitate de însărcinat de afaceri adinterim.

Ieri a fost furtună la Baia de Aramă, la Campina la Darabani, la Dorohoi, la Fălcii, la Găești, la Măileni, la Novaci, la Pitești, la Riu Vadului, la Săveni, la Tergu Frumos, și la Vulcan; ploie torențială la Argeș, la Baia de Aramă, și la Riu Vadului.

La Drăgășani a fost ieri mai cald ca în tot restul țării (30 R.), și la Mamornita termometrul se scoborise până la 10 R.

De la 1 până la 15 Iunie, după un buletin al serviciului sanitar, țara a fost bătută de *variolă* în județele Argeș, Buzău, Dâmbovița, Dolj, Ialomița, Muscel, Râmnicu-Sarat, Teleorman, și Tulcea; de *scarlatină*, în județele Fălciu, Ialomița, Ilfov, Olt, Prahova, și Râmnicu Sărat; de *angină difterică*, în jud. Băcău, Brăila și Râmnicu Sărat; de *tuse convulsivă*, în jud. Argeș, Băcău, Dolj, Ilfov, Iași, Neamțu, Olt, Putna, Râmnicu Sărat, Romanați, Tutova, Teleorman, și Vâlcea; de *febră tifoidă*, în jud. Argeș, Băcău, Dâmbovița și Fălciu.

Linia ferată Bêrlad-Vaslui va fi gata peste două luni.

Ministeriul de interne a hotărît să trimească la Paris cinci oameni turbați, doi din Vaslui și trei din Roman, mușcați acum de curând.

S'au început lucrările pentru alinierea stradelor Plevna și Brezoeanu.

D. Hritsea Macri din județul Fălciu a dăruit comunei Găjești un local de școală.

D. Anton Goilav, proprietar în jud. Roman, a construit un local de școală în comuna Heleșteni.

D Stan Ion Dînu a dăruit un local de școală comunei Maglavit, din jud. Dolj.

I. P. S. Mitropolit-primat și d. Radu Mihaïl au dăruit muzeului de istorie naturală câți-va fasanți, găini, porumbei, găște, lilieci, lăstuni și șoareci.

Trenul accelerat de Verciorova a sosit ieri cu 25 minute întârziere.

Îmbunătățirile proiectate pentru grădina Cismegiu vor costa pe primărie aproape 200,000 de lei.

Acum câte-va zile, pe când țeranii erau la prășila porumbului, trei lupi treceau foarte liniștiți pe lângă satul Malovêtu, din jud. Mehedinți. Dar lucrătorii s'au luat după ei, și au reușit să omoare un lup cu bolovan și cu instrumentele de muncă.

Se vorbește de o neînțelegere acută între tribunalul din Constanța și prefectul aceluia județ. Amănuntele nu sunt încă cunoscute.

In urma unei anchete ce s'a făcut serviciului aciselor comunale, consiliul de

administrație comunală a reintegrat în posturile lor pe d-nii Capeleanu, inspector general, Sache Ionescu, percepător la gara de Nord și Mihăiescu sub-inspector; iar pe sub-inspectorii Barbu Voinescu și Gr. Florian i-au suspendat.

Citim în *Curierul* din Iași :

«Suntem cu căldură rugați din partea mai multor persoane de a preveni pe acei evrei care vor să plece în America, să nu și procure biletele pentru vapor, de la un oare-care d. Vaserman. Vaserman a expediat pe oamenii ce i-au căzut în mână, în alte localități de cât acele destinate; chiar pe stradele orașului nostru s'au văzut femei plângându-se că fratele sau bărbatul cutăreia a ajuns în Canada, în loc de New-York, sau la Floriada ori Cincinnati. Apoi acest d. agent pentru a putea concura face rabaturi la bilete fără autorizarea celor în drept, adică a directorului de vapoare. Pasagerii ajunși acolo, cer bilete cu prețul redus după cum a convenit cu agentul de aici; și acolo li se refuză biletele, în cât parte mor de foame la Hamburg neavând cu ce se plece mai departe, iar alții vând ce mai au cu densul ca să poată pleca mai departe, sau vin înapoi. Prevenim deci pe toți care vor să plece să fie atenți la cumpărarea biletelor și să se adreseze la oamenii de încredere.»

DECRETE

La direcțiunea generală a căilor ferate ale Statului, serviciul de tracțiune, se numește, pe ziua de 1 August 1886 :

D. Vichy Henric, controlor clasa II, în postul de controlor clasa I. — D. Fotino Matei, impieगत definitiv clasa II, în postul de impieगत d-finitiv clasa I. — D. Dimitrescu George, impieगत definitiv clasa III, în postul de impieगत definitiv clasa II.

In virtutea art. 11 din legea pentru exploatarea căilor ferate ale Statului, d. Wegener Maximilian, obținând indigenatul, e numit definitiv la direcțiunea generală a căilor ferate ale Statului, în postul de inginer-asistent la serviciul întreținerii.

D. inginer Davidescu Alexandru, șef de secțiune clasa II la direcțiunea generală a căilor ferate ale Statului, se numește în postul de șef de secțiune clasa I.

D. Mina Georgescu s'a numit, la casieria județului Vaslui, în funcțiunea de verificator clasa II în locul d-lui M. Alexandrescu, decedat.

Prin ce mijloace s'ar putea indemnă personalul didactic al școlilor primare la mai multă activitate

[Urmore]

Ad. 5 — Cum-că revizorii de școli primare să fie numiți din mijlocul învățătorilor însuși, aceasta este foarte lesne de înțeles, când ne gândim că organele însărcinate cu controlul și supravegherea învățămîntului primar, care au îndeplinit ca învățători și ei odată aceiași funcțiune, sub împrejurări analoge sau ceva schimbate, înlocuim ca și inferiorii lor actuali, — vor pătrunde și aprecia fără învoială mai bine interesele, avantajele și lipsele școlilor respective, de cât alte persoane mirene, sau inițiate numai prin teorie.

Nu mai ast-fel de revizori vor putea satisface datoriei ce le impune funcțiunea lor responsabilă în cunoștință, posedând circumspecțiunea radicală în toate trebile școlare, la care au fost activi ei însuși. Apoi ei singuri pricep din proprie convingere feburile considerații ce trebuie să le aibă adese în cazuri, relații și situațiuni, cu care are a se lupta școala, după localitatea și împrejurările în care se află. — Pentru cazuri incurcate de aceste legea în cele mai multe rânduri nu oferă nici remedii, nici că prescrie linia de conduita a revizorului, rămând la experiența și aprecierea sa, de a aplana lucrurile în chipul cel mai nimerit. Asemene numai ast-fel de revizori vor putea deosebi și judeca metodele și procedurile instructive și educative la învățămîntul elementar, care diferă atât de mult de sistemul instrucțiunii în școlile superioare.

Iar pe lângă aceste momente vitale se mai creează învățătorilor prin asta și auspiciul cel mai puternic, pentru avansare în mod mai pre sus, făcându-i să își intrinsecă toate puterile pentru-că, prin activitate mai mare și aleasă, să exceleze și să se arate demn de încredere și stimă, atât în ochii autorității școlare, cât și față de colegii lor.

Ad. 6.—Contra atacurilor injuste din partea unor părinți nepriceduți, cum provin uneori pe la toate școlile, precum și contra acelor ziare, care se înjosesc câte odată și generalizează cu virtuozitate, asemenea cazuri, sau alte incidente, ce provin în viața școlară, autoritățile să își apere și scutiască pe învățători.

Ad. 7.—Influența puternică a presei izvoită din cultura modernă, să vie și densă în ajutorul școlii. Căci numai presa este în stare a face, prin interesul ce l'arată instrucțiunii, că publicul să înțeleagă înaltă chemare ce o are școala primară (școala populară). Discutând (în deosebi în fele speciale pedagogice dacă există) neconținut și în mod radical chestiile de învățământ și educațiune, ocrotind după ocazie pe învățători, funcțiunea și starea lor grea, făcând propuneri de îmbunătățiri, legând prin comparație interesele locale școlare cu cele ale altor țări. — Un ziar adese poate efectua mai mult de cât toate stăruințele învățătorilor prin an întregi.

Ad. 8.—Un mijloc de indemn și perfecționare din cele mai sporitoare sunt voiajurile și excursiunile învățătorilor. În ce fel ar trebui statul să intervie din acest punct de vedere cu ajutorul său, nu-i nevoie de precizat. Este de ajuns, cum-că, să fie înțeles odată acest factor puternic de propagare. Acesta este în cât-va și micul chip de a forma un mic material de învățători mai experți, sau cum am zice mai specialiști cari și-ar dobândi prin acest mijloc o aptitudine și mai superioară pentru a fi întrebuințați la școlile de exercițiu ale seminarilor de normalisți sau ca revizori școlari.

Excursiunile de elevi însă pun pe învățător în poziție, de a intra în relațiuni mai apropiate cu casa părintească, înlesnesc contactul mai intim și liber între învățători și școlari și i dau acestuia d'întîi ocazie de a observa în taină și mult mai profund caracterelor și însușirile subiective ale elevilor săi.

Afară de aceasta, ele mai oferă o mulțime de momente pentru povățuire și învățământ (istoria naturală, fizica, cosmografia etc.) improspătând și înăruind psihic și fizic (mai ales la școlile urbane) atât pe elevi cât și pe învățători prin mișcarea în aer liber.

Ad. 9.—Dobândirea drepturilor cetățenești este pentru învățători una din chestiunile cele mai vitale. Ce sentiment trist și vătămător trebuie să nască în inima învățătorului, când vede, că toți acei, pe care i-a crescut și învățat, căror densul le a jerfit toate puterile sale fizice și sufletești se bucur, ajunși la vârsta lor, de toate drepturile cetățenilor, pe când el care a contribuit a-i face apți pentru executarea acestor drepturi, nu le posedă deplin. Este lucru natural ca influența instrucțiunii crește cu autoritatea învățătorului și trebuie dar, ca învățătorul, ca factor principal al creșterii cmenirei, să se bucur de o poziție respectată, liberă și independentă.

Ad. 10.—Statul și comuna au înțiruirea cea mai considerabilă asupra părții exterioare a școlii. Mai mult, Statul influențează și asupra atacurilor ei interioare și este dar în cât-va dator a ridica învățătorimea și din punctul de vedere al reprezentării intereselor ei, căci experiențele practice ale învățătorilor nu aduc la rindul lor de cât folos și bine școlii poporului și statului însuși.

În unele țări există așa numite sinoade școlare, și nici o lege de instrucțiune nu se discută de către corpurile legiuitoare, până nu a fost comunicat proiectul respectiv sinodului și discutat mai întâi de către membrii acestuia, între care învățătorii au ne gresit și ei un număr potrivit de delegați.

Și aci statul va ști, intru cât să imite și să introducă o astfel de instituțiune. Crearea ei ar înlesni mai întâi de toate inițiativa statului însuși, de câte ori acesta va avea în vedere promulgarea unei legi școlare, aducându-se statului prin acest mod propuneri de legi în cât-va mature și bine întemeiate, pe care Corpurile legiuitoare le pot judeca la rindul lor cu atât mai profund, rămânându-le în ori-ce cas dreptul de a le modifica, sau chiar a nu le aproba de loc.

[Va urma]

Emanoil Grigorievici Zubov.

PARTEA ECONOMICA

Vecinii noștri Români

Citim în *Economia Națională*:

Acesta este titlul unei broșuri apărută de curând la Buda-Pesta și datorită unui om cunoscut în materie, D. Eduard Egan. Cunoaștem lucrarea numai după un resu-

1) Aici se ating mai mult starea învățătorilor din Austria și câte-va alte state, din punctul de vedere politic. În România am putea pune în categoria acestor învățători veniți de dincolo de Carpați, care nu sunt împământeniți. Asemeni și sexul femeesc din brasia învățătoarească nu poate intra în chestia de sus, pe când în punctele celelalte sunt cuprinse firește și învățătoarele.

mat din *Pester-Lloyd* publicat de *Românul*; autorul său răspunde la următoarele întrebări:

1. Este adevărat că agricultura Ungariei cere să se pună taxe vamale asupra grâului Român?

2. Se pot oare revoca măsurile care popresc vitele din România de a fi importate în Ungaria?

3. Ce împrejurări au ocazionat impuținarea comerțului cu articole industriale ungare în România?

4. Emigrarea Săcuilor.

5. Cestiunea Ungurilor în România și cestiunea română în Ungaria.

Atâtea cestiuni, una mai importantă de cât alta. În așteptare ca ministerul nostru de agricultură să ne dea traducerea acestei broșuri, ne vom permite a răspunde la rândul nostru la câte-va din păreriile scriitorului maghiar.

Cu privire la întâia întrebare, D. Egan începe prin a admira puterea de producere a agriculturii române; spune că, cu toată munca primitivă și neingrijită, mulțumită climei, pământului și înlesnirii comunicațiilor, România este o țară productivă în felul american, adică produce mult și eficient, prin urmare câștigă mai fără să facă sacrificii. O dată convins de acestea, scriitorul maghiar declară că s'ar îngreuna lupta pentru existența a industriei ungare dacă s'ar îngădui ca cerealele române să intre libere de taxe în Ungaria. Ca urmare propune să se impună simțitor grăul de proveniență română, înlesnindu-se numai importarea porumbului trebuincios pentru hrană și pentru fabricile de spirit.

Am dori ca starea înfloritoare a producției noastre agricole să fie în realitatea după cum o vede d. Egan: din nenorocire nu este așa. Nicu nu producem atât de mult după cât crede, nici atât de eficient. Suntem departe de a fi alături cu Statele-Unite în materie de producțiune agricolă. Ceea ce ne miră însă este preocuparea despre amenințatoarea concurență ce ar fi făcând grăul nostru celui din Ungaria. Și în adevăr, din suma de grău ce se importă din România în Ungaria, o parte însemnată trecea direct în Elveția, cu toate că se înregistrează la vamă ca destinat pentru Austro-Ungaria. Afară de aceasta dacă s'a importat grăul nostru în monarhia vecină, cauza este că această cereală înlocuia grăul unguresc exportat pentru alte țări, iar nici-de-cum ca să lupte pe piețele austro-ungare cu grăul local.

De altă parte grăul nostru alimenta în mod favorabil marile stabilimente de mori, din Austro-Ungaria, ai cărora proprietari au declarat că fără grăul românesc nu vor putea lucra cu succes pentru a produce făină de export. Să nu se uite în același timp că parte din grăul exportat de la noi ni se înapoia sub formă de făină care făcea o concurență simțitoare morilor noastre. Nu ni se pare dar întemeiată plângerea că grăul nostru lovea în producțiunea ungară.

Intru cât privește porumbul apoi toată lumea știe că alimenta fabricile de spirit din Ungaria, și că ungruși ni l'înapoiau în parte sub formă de spirit. Ungurii nu se sfîșec a recunoaște că au nevoie de porumbul nostru și dovadă este că după închiderea granițelor au fost nevoiți să înlesnească importul porumbului din Bulgaria și Serbia.

La cestiunea dacă se pot lăsa vitele noastre să treacă în Ungaria, autorul ungar nu se mărginește a spune da sau nu; el se exprimă în termenii următorii:

„Populațiunea română, care nu știe nici măcar cum să împiedice marile hoști de vite și la care mîta este, pe o scară întinsă, nu are de loc destoinicia d'a exercita dispozițiile de graniță și de contumaciū. Agricultura Ungariei de zece ani are ca motto: propășirea creșterii vitelor; dacă s'ar permite iarăși importul de vite românești, s'ar zădărnici ori ce tendință în această direcțiune... Prin urmare, din motive igienice și agricole, trebuie să se mențină poprirea importului de vite, căci astfel puterea de viață a agriculturii ungruștilor ar fi amenințată.”

E curios că ungruși nu se pot deprinde a fi cuvințioși când scriu. Iată un om care tratează o cestiune serioasă și cu toate acestea devine mai mult de cât necuvințios în expresiuni. De unde scoate scriitorul maghiar că noi nu suntem destoinici de a păzi granițele, că nu putem împiedica hoștiile de vite, că suntem primitivi de mîta? Pentru ce necuvințele acestea, care nu se pot califica, atât sunt de neîntemeiate? Apoi când noi exportăm cu mile vite pentru Italia, aceasta dovedește că nu știm a păzi granițele? Dar de atâtea zecimi de ani alimentăm piața Vienei, pentru ce oare nu se invocă acest pretext? Spună mai bine

pe față că ei, ungruși, au călcat convențiunea comercială și au oprit importul vitelor noastre, pentru că așa convenea agriculturii maghiare, după cum însuși autorul broșurii o recunoaște.

Când este vorba de hoști de vite și de mituire, apoi vite se fura în toate țările și nu știu dacă Ungaria este cea din urmă în această specialitate. Hoști și mituiți se găsesc în toate părțile din lume și nu România s'ar putea cita ca cea mai bantuită de asemenea vițuri.

Se plînge autorul că germanii, englezii și francezii au luat locul ungrilor procurând românilor obiecte fabricate importate mai înainte numai din Ungaria. Nălcuire curată. Nu aceste neamuri aduc în România imitațiuni de obiecte ungruștilor, dar s'au schimbat în parte deprinderile, ceea ce face că multe din fabricatele maghiare nu mai sunt căutate. Afară de aceasta chiar aci în țară s'au înființat de cât-va timp sumă de ateliere domestice care îndestulează parte din trebuințele populațiunii. În zadar d. Egan acuză nedibăcia consulatelor austro-ungare din România, compania de navigațiune pe Dunăre și gara Predeal căria îi găsește că are un caracter cu totul românesc. Atăta ar mai lipsi ca o gară de pe pământul român să albă caracter maghiar. Știu că acest scop l'au urmărit cei ce au înființat compania de vapoare pe Dunăre; că s'a lucrat în de ajuns pentru a maghiarisa Predealul, Icăni și Venciorova. Ne-am deșteptat însă până ce mai era timp și am pus o stavilă așestei încălcări pe nesimțite asupra intereselor noastre.

D. Egan enumără între cauzele micșorării traficului cu Ungaria vechiașunile de la granița română, accesile din orașe și taxele fiscale. Noi acușăm de vechiașuni la graniță, noi care am îndurat atâtea necazuri în comerțul cu vitele și în cele din urmă chiar închiderea granițelor!

Și a proposito de vamă, autorul maghiar zice: „Afacerile de vamă trebuiesc privite ca simple cestiuni de putere și rezolvate de ministerul de externe din Viena prin intervenirea sa energetică. Trebuie să știm să impunem, cu generositatea și indulgența nu facem nimic.”

Cum și dă omul în petic! Cum o ia pe ungruștea, ca cum toată lumea trebuie să tremure înaintea celor de la Pesta! Adică, vîz Doamne, România fiind mică, noi ungruși să i impunem. Dar în care parte a lumii trăim pentru ca cestiunile de vamă să fie considerate ca cestiuni de putere? Putere asupra cui? Asupra unui stat deplin suveran? A uitat oare fălosul maghiar că mai acum câțiva ani compatrioții săi introduseră vin falsificat în Elveția, mica republică îi făcu de ris și i amenință cu închiderea granițelor? Se face oare că nu știe că acum de curând față de urea și densa taxele? Și noi oare n'am fi făcut bine dacă, imitând pe mica dar semeață republică, am fi refuzat atâtea mărfuri false, atâtea vinuri otrăvite? Am fost fugăduitori și astăzi ni se plătește cu o asprime vamală sêlbatică. Dar și aceasta este bună, căci doară ne vom înveta odată minte.

Suntem încredințați că guvernul de la Viena, atât de prudent, nu va lua în serioși propuneri ca aceea de a considera cestiunile vamale ca cestiuni de putere, căutând să impună voința sa țerilor cu care are trafic, și în cazul de față României. Fanfaronadă curată, iacă la ce se reduce frazeologia scriitorului maghiar.

În fine d. Egan încheie lucrarea arătând căte foloase datorim noi celor 300.000 ungruși veniți în Moldova, și face apel la buna înțelegere între români și ungruși pentru ca la timp să țină pept încălcărilor slave.

Nu recunoaștem, intru cât ne privește, nici un folos datorit ungrilor așezați în Moldova, și aceasta cu atât mai mult că de și așezați și împământeniți în țară totuși frații lor caută prin propaganda peoască a face dintr'euși dușmani ai românilor.

Autorul acușă pe români veniți din Transilvania în România ca ațîțitori de ură și le aruncă ponosul că acești români veniți aci între ai lor se găseau în conflict cu codicele penal. Adică românii ardeleni veniți în România ar fi fost și sunt oameni certați cu justiția ungrușcă. Că între ardeleni se va fi aflat care să aibă de împărțit cu justiția maghiară, nimic mai natural. Dar de aci până a spune că ardelenii în conflict cu codicele penal au trecut în România, aceasta este o esagerațiune cu-

rat maghiară. Nu, Domnule Egan, Ardelenii veniți aci nu sunt dintre cei ce sunt în conflict cu codicele vostru penal: sunt oamenii care neputînd să mai suferă regiuni sub care trăiesc, sunt nevoiți să își părăsească căminele; sunt muncitorii care nu mai găsesc de lucru în țara lor, vin să trăiască între frații lor de sânge; sunt în fine economii de vite ale căror turme află aci în țară hrană abundentă și eficientă. După cât se vede ați dori să i gonim însă fără a ne atinge de colonia maghiară atât de numeroasă în țară.

În cât despre perspectiva de a lupta dinpreună cu ungruși contra slavilor, aceasta este o cestiune care nu are a face cu cestiunea economică, obiectul broșurii d-lui Egan. Noi n'avem nimic a împărți cu slavii; suntem și dorim a fi bunii prietini cu densii; avem cu popoarele slave cu care ne învecinăm, vechi relațiuni și dorim ca în viitor legăturile noastre să fie și mai strânse. Acestea toate, bine înțeles, intru că interesele noastre vor fi respectate, după cum noi vom respecta pe ale vecinilor noștri. Dacă însă ungruși au socoteli de regulat cu rușii, aceasta i privește; caută a se lămuri pe căile care le va conveni. Intru cât privește pe românii ardeleni și bănățeni, e treaba lor de a cântări dacă interesul lor este de a lupta cu ungruși contra slavilor; ei, cari trăiesc la o laltă cu ungruși, i cunosc mai de aproape și pot decide în cunoștință de lucru. Caută maghiarii a i convinge că stăpînirea lor este blândă; că românii nici că simfesc că se află supuși Coroanei sântului Ștefan; că li s'a respectat și li se respectă naționalitatea. Scim că lucrul este cam greu, dar de oare-ce d. Egan face apel la cei din România ca să lupte odată contra slavilor, el nu trebuie să uite că dincolo de munți sunt milioane de români neași și că cu aceia trebuie să se înțeleagă mai întîiu.

ECOURI STREINE

Accident cu balonul.

Din Petersburg se scrie: Trei membri ai societății tehnice au întreprins, la 6 c., o călătorie în balon de la Petersburg la Kronstadt. Însă din cauza unui curent puternic balonul nu s'a putut opri la Kronstadt, ci a fost dus mai departe spre Mare, unde venind o furtună teribilă cu ploaie, a trântit balonul în mijlocul Marii. Cele trei persoane ar fi pierit, dacă nu le scăpa o navă engleză, al cărei căpitan a fost așa de amabil, în cât s'a întors din drum și a dus la Kronstadt pe cei trei aeronauți.

Capo-d'opera.

Tînărul pictor Charles Wilson era unul dintre cei mai talentați artiști ai academiilor regale din Londra. Acest tînăr simpatic se logodise nu de mult cu o fată, pe care o iubea din toată inima. El zicea adese-ori: „Voi face o capo-d'opera, pe care o voi vinde și cu banii vom face nunta.” Contesa Dudley, auzind de acest tînăr artist, comandă la el o schiță a împrejmirii de la Dover-Bay, de care loc se leagă amintiri interesante pentru dînsa. Fericitul pictor își alege un loc potrivit în acel țint stîncos, dar tocmai când era să și înceapă lucrarea, luncă de pe stîncă și căzu aproape 200 metri la vale în abiz. Cadavrul nefericitului tînăr s'a găsit zdrobit îngrozitor. Înormîntarea s'a făcut cu cheituaia contesei Dudley, care a promis că va îngriji și de sârmana mireasă al lui Wilson.

Explosie.

Orașul și portul francez Havre a fost în noaptea de la 12 c. teatrul unor scene îngrozitoare. Pe la miezul nopții locuitorii din cartierele mai aproape de port au fost deșteptați din somn printr-o explozie teribilă. Bărbați, femei, copii au năvălit țipînd din case, fugind apoi desbrăcați pe strade. Tot-d'odată a căzut peste două strade un mare ciclon de apă, stingînd toate felinarele. Iată cauza: De mai multe zile sosisse în port o șalupă, încărcată cu dinamită. În urma unui vînt mai violent lăzile cu dinamită s'au isbit unele de altele și au explodat. Bucăți de lemnărie a fost duse departe în oraș, spargînd geamuri și coperești. S'au rînit mai multe persoane; o femeie a fost ucisă și un jandarm lovit de moarte.

STUDII METEOROLOGICE

(Istoricul lor în România)

de STEF. C. HEPITES

— Urmas —

B) Publicațiuni relative la Meteorologie.

Pentru ca să avem o idee completă asupra slărei Meteorologiei în România până

în momentul când s'a creat Institutul meteorologic trebuie, ca pe lângă cunoașterea diferitelor încercări făcute spre a determina unele elemente climatice în ori-care puncte ale țării și despre care am vorbit în capitoul precedent, să arătăm și diferitele publicațiuni relative la aceste observațiuni precum și la ori-ce alte chestiuni atingătoare de studiul care ne ocupă.

Lipsa, aproape completă, a unei biblioteci speciale în materie ne-a făcut această cercetare foarte dificilă.

Vom căuta ca în anii următori să completăm, pe cât e posibil, catalogul ce urmează. Intruinsul am trecut, mai cu seamă, lucrările făcute în țară la noi indicînd publicațiunile periodice în care ele au apărut.

Din citirea acestui catalog ne putem convinge că nu este de cât o foarte mică parte care într'adevăr are un oare-care interes științific; cea mai mare parte însă nu prezintă de cât un interes cu totul istoric.

Prescurtările întrebuințate indică:

An. Ac. Rom. Analele Academiei române.

Bul. Minist. Agr. Buletinul ministerului comerțului, industriei și domeniilor.

Bul. Soc. Geogr. Rom. Buletinul societății geografice române.

Ec. Rur. Economia rurală a d-lui P. S. Aurelian.

Nat. Isis sau Natura a d-lui J. Barasch.

Rev. Sc. Revista științifică a d-lui P. S. Avălia și Gr. Ștefănescu.

Zeit. Oester. Met. Zeitschrift der Oesterreichischen Gesellschaft für Meteorologie.

B. Bucuresci.

Ananescu, D. Barometrul și măsurarea munților *Nat. T. VI*, p. 340 — 343. B. 1865.

Asaki. Termometrul sau Caldomăsurătorul. *Leona lumii*, An. I, p. 295, Iași 1841.

Antonescu, P. Despre vînturi. *Ec. Rur.*, An. IV, p. 85, B. 1883.

Aurelian P. S. Aureolele boreale *Rev. & T. I*, p. 279 — 283, B. 1871.

Clima României. În *Țara noastră* 20 Ed, p. 27 — 36, B. 1880.

și V. Cărnă, Observațiuni meteorologice făcute la Ferestrău (București) în anul 1879 și 80. *An. Ac. Rom. Ser. II. T. IV*, Sect. II, p. 268 — 350, B. 1882.

Babeș Dr. Aureliu, Meteoritul de la I-dan și Banat. *Rev. Sc.*, T. VIII, p. 258 — 261, B. 1877.

Barasch Dr. Juliu, Uruganele *Nat. T. I*, p. 217 — 219, 230 — 232, B. 1866. Meteorite infocate, *Nat. T. I*, p. 233—237. B. 1866.

Ceva despre meteorele apoase *Nat. T. II*, p. 257 — 260, 265 — 268, B. 1857.

Climatologia. *Nat. T. III*, p. 353—356, 361 — 364, 369 — 372, B. 1858. Observațiuni meteorologice de la 22 Februarie 1859 până la 30 Sept. 1859 la București, *Nat. T. IV*, B. 1859.

Barasch Dr. Juliu. Schimbarea climel, *Nat. T. IV*, p. 240, B. 1859.

Barasch Dr. Juliu. Ceva despre ploaia, *Nat. T. IV*, p. 345—347, B. 1859.

Barasch, Dr. Juliu. Tabela observațiunilor meteorologice făcute la București pe anul 1862. *Nat. T. V*, B. 1862.

Berendei Anton. Secetele în România. *Rev. Sc. T. V*, p. 277—279, B. 1875.

Bianu Dr. Vasile. Clima orașului București. În *Igiena orașului București* p. 24—39 B. 1881.

Brăil'a (Observațiuni meteorologice făcute la) vezi Hepites St. C.

Brăila (Idem) vezi Hann Dr. Julius.

Brândza Dr. Dimitrie. Clima României din punctul de vedere al vegetațiunii. În scrierea: *Despre vegetațiunea României și exploratori ei*. *An. Ac. Rom. Seria II, T. II*, p. 315—320 B. 1881.

București. Observațiuni meteorologice făcute la spitalul militar din București de la 1 Ianuarie 1863 până la 15 Octombrie 1864. *Monitorul medical* Tom. III și IV.

București Idem. Observațiuni pe luni și mijlociile anuale pe anul de la 1863 la 1869, 7 tabele litografiate.

București (Ferestrău). Observațiuni meteorologice făcute la școala de agricultură de la Ferestrău:

Anul 1871; *Rev. Sc. An. II* (1872), p. 32, 80, 96, 128, 176, 208, 272, 319, 320, 336, 367, 373.

Anul 1872; *Rev. Sc. An. IV* (1874), Supplement p. 1—12.

Anul 1873; *Rev. Sc. An. IV* (1874) p. 16, 48, 80, 112, 144, 177, 206, 272, 288, 320, 326, 368.

Anul 1874; *Rev. Sc. An. V* (1875), p. 16, 48, 111, 144, 160, 224, 240, 272, 304, 366, 368.

Anul 1875; Rev. Sc. An. IV (1876), p. 32, 48, 96, 112, 144, 160, 192, 256, 288, 304, 319, 352.
 Anul 1876; Rev. Sc. An. VII (1877), p. 32, 80, 96, 128, 193, 208, 224, 272, 304, 352.
 An. Ac. Rom. Seria I, T. X, Sect. I, p. 178-187 (August-December).
 Anul 1877; Rev. Sc. An. VIII (1878), p. 32, 64, 112, 160, 176, 192, 240, 256, 272, 304, 352.
 Anul 1878; Rev. Sc. An. IX (1879), p. 31, 48, 96, 255, 256, 272, 380-384 (lipsește luna Iuliu).
 Anul 1879; Rev. Sc. An. X (1880), p. 93, 94, 112, 174, 175, 207, 256, 319, 320, 352, 383, 384.
 An. Ac. Rom. Ser. II, T. I, p. 249-262, B. 1880; T. IV, Sect. II, p. 271-302, B. 1882.
 Anul 1880; Rev. Sc. An. XI (1881), p. 15, 47, 111, 127, 128, 351, 352, 367, 368, (lipsește luna Iunie, Iulie și August).
 An. Ac. Rom. Ser. II, T. IV, Sect. II, p. 303-356, B. 1882.
 Anul 1881; Rev. Sc. An. IX (1882), p. 16, 63, 95, 111, 128, 140, 175, 192, 207, 208, 240, 256, 304.
 Ec. Rur. An. II (1881), p. 47, 95, 143, 190, 237, 287, 335, 383, 430, 479, 527, 570.
 Anul 1882; Ec. Rur. An. III (1882), p. 47, 95, 142, 190, 239, 287, 333, 383, 431, 479, 519, 559.
 Anul 1883; Ec. Rur. An. IV (1883), p. 47, 95, 142, 183, 239, 283, 335, 383, 431, 479, 522, 575.
 Anul 1884; Ec. Rur. An. V (1884), p. 48, 96, 144, 192, 246, 286, 333, 389, 432, 474, 529 (lipsește Decembrie).
 (Va urma).

naie, și a început să facă, cu superiorul său ierarhic, o cursă dintre cele mai pasionate, care s'a terminat prin victoria lordului primar, care a sosit mai înainte la margine cu o jumătate de lungime.— Cui dați mai sunt și "Home-rulerii!"

Poșta la Berlin. — În 1884 s'a adus la Berlin 52 milioane și jumătate de scrisori, de cărți postale și de imprimare. Veniturile postale și telegrafelor capitalei Germaniei s'a urcat la 21 milioane franci. Taxa pentru scrisorile poștelor micile este de 12 1/2 centime, pre când în cele lalte orașe ale imperiului această taxă este numai de 6 1/2 centime. Pre lângă aceasta, publicul se plânge, că distribuțiile poștale la Berlin se fac foarte încet și cu totul neregulat; este adevărat, că serviciul se poate face de birouri legate printr'o rețea pneumatică; cartele pneumatice costă 31 1/4 centime, și se pot expedia în același mod scrisori, în greutate de 10 grame, pentru 37 1/2 centime. Se acuză poșta, că favorizează serviciul pneumatic, care distribue scrisorile și cartele în timp de aproape o oră. Legislațiunea germană interzice concurența serviciului poștal între orașe. Numai statul are privilegiul de a transporta scrisori, ziare, etc., de la un loc la altul; dar în același oraș, pot și particularii să organizeze servicii de distribuție. Aceasta se face la Berlin de doi ani, din cauza scumpetii taxei poștale urbane și a întârzierii distribuțiilor. Una din aceste întreprinderi este *Berliner Packetfahr-gesellschaft*, care există de doi ani; ea a pierdut în 1885 aproape 400,000 lei. Este adevărat, că tariful ei și al concurenței sale, *Hansa*, este mai mic: 3 3/4 centime de scrisoare, 2 1/2 centime de ziar sau cartă, și când este vorba de 100 scrisori sau ziare, se face un rabat de 30%. Poșta imperială se plânge de această concurență, care l'ia o mare parte din clienții ei; ziaarele se impart abonaților de *Hansa*. Taxa poștală la Berlin este foarte urcată, de altă parte veniturile sunt foarte mari. Concurența celor două companii va face, ca statul să-și reducă tariful cu 50%.

drept principiu de a sugruma pe toți oamenii care se bolnăvesc și la care poate pătrunde un mărțan al setei, zicând că e păcat să lași pe oameni să sufere dureri fizice

Paris, 29 Iulie.

Vice-admiralul Lafont și contra-admiralul Brown de Colston, cari au dirijat ultimele manevre cu torpieri în Mediterana, și-au prezentat dăruia de seamă asupra rezultatului încercărilor făcute spre a se vedea ce rol ar putea juca torpiera într'o luptă navală, precum și asupra forței actuale a flotei franceze. Pe cât a putut transpira din acel raport, torpiera este considerată ca eselență pentru apărarea jormurilor, dar modelul actual mai trebuie perfecționat și mărit spr: a putea servi în luptă pe Marea deschisă. Cât despre flota franceză, cei doi admirali ar fi asigurati, că ea se găsește în stare cu totul satisfăcătoare și că se poate măsura cu flota oricărei alte puteri maritime, chiar și cu a Britaniei.

MULȚUMIRE PUBLICA

Mamornita, 10 Iulie 1886.

Domnule redactor,

Subsemnatul mulțumește vechiului său amic doctorului *F. Isak* din Botoșani și specialistului doctor oculist *Usinschi* din Cernăuți, primulul de amicala îngrijire și incurajare prin asistența sa, iar d-lul *Usinschi* că la 4 Aprilie anul curent a executat operațiunea ochiului drept, care era mai rău atacat de cataract de cât cel stâng, cu multă măiestrie și m'a vizitat regulat în 19 zile cât am stat în Cernăuți, în cât în vârsta de 65 ani, după doi ani de nevedere, cu ochiul operat, vîd, scriu și citesc acuma, de și încă nu operă și pe cel-alt. Declarând aceste mulțumiri, servesc cred și pacienților de ochi cari în trecerea pe la Cernăuți ar dori și bine ar face să consulte pe d-na *Usinschi* și când d-sa se va oferi că-i va folosi, atuncea vor scăpa de drumuri și enormele cheltuieli pentru mai departe mergeri.

Primiți, rog, asigurarea stimei mele.

St. G. Ciocine.

MAINOU

Azi se judecă înaintea tribunalului corecțional procesul privitor la furtul ce s'a comis asupra persoanei d-lui *Alcaz* în drumul de fier.

D. Manolescu, prim-procuror, a plecat azi la Sinaia, ca să aibă o întvedere cu ministrul justiției înainte de plecarea acestuia la Constanța.

Citim în *Gazeta Buzăului* pe care o primim azi:

Eminentul nostru doctor, d. *Climent*, era să fie victima unui asasinat, dacă din fericire, nu ar fi intervenit la timp, amicul său d. *farmacist Gherman*.

Cismarul *Matache Tomescu* din Buzău suferind de mai mult timp de boală de inimă, până la o vreme se curaris cu d. dr. *Nicolaide*; apoi părăsindu-l indignat, se adresa la d. dr. *Climent* ca să-l tămăduiască.

D-rul *Climent*, făcendu-l o diagnosă foarte serioasă, îl prescrise niște medicamente; dar, după câte-va zile, observând că clientul său este predispus a își pierde rațiunea,

— Aduți aminte solicitudinea mea ca să-ți îndrept sufletul spre bine, să-ți formezi inima pentru virtute, să desfășuri înaintea ochilor tăi și să sap în mintea ta sentimentalul sacru al tuturor datoriiilor!

— Da, mamă, mi-aduc aminte, și te venerez și te admir pe cât și te ador!

— Ei bine, aducându-ți aminte de tot ce-ți spusei, crezi tu că o mamă ca mine putea să ajungă soție criminală?

— O soție criminală! repetă *Pauletta*, nici odată! nici o dată! Chiar dacă te ai învinovăți singură eu așa răspunde: „Nu! adevărat! nu! adevărat! Te calomniezi, mamă! Iacă, vrei tu să-ți spun gândul meu întreg? Tu trebuie să fi făcut asta din virtute... Da, un inger ca tine a putut să se declare vinovat numai pentru un devotament sublim!

— Ah! copilă curată și sfântă! zise *Laurența* înduioșată până la lacrimi. Inimă ta m'a înțeles și m'a ghicit, și strigătul acesta al sufletului tău a răsplătit toate suferințele mele trecute. Da, o datorie strașnică, o datorie sfântă m'a silit să tac. Bine ai zis tu, fata mea: când m'am învinovățit, am mințit!

— Dar pentru ce ai mințit?

— Am mințit pentru că să fug d'o altă nenorocire de o sută de ori mai rea de cât aceea care mă așeză pe mine.

— Și ai luat ast-fel asupra-ți greutatea

din cauza disperării în care l'aduse boala sa, ordonă să i se ia sânge.

În ziua de 15 curent, *Tomescu* venind în farmacia d-lui *Gherman* și găsind aici pe doctorul său, începu să-l apostrofeze, spunându-i că de când l'a luat sânge nervel se slăbesc din ce în ce și că o să moară. Doctorul observând că bolnavul e foarte agitat, făcu semn d-lui *Gherman* să-l dea afară pentru a nu se întempla vre-un scandal. D-nu *Gherman*, intervenind, îl amenință că dacă nu se va liniști va chie-ma poliția să-l aresteze. *Tomescu* auzind aceasta asigură pe d. *Gherman* că nu va face nimic și d. *Gherman* se retrase la comptuarul său; dar după câte-va vorbe schimbate cu d-rul, *Tomescu* se repede asupra lui și cu un cuțit de cismărie l'dă trei lovituri, două la brațul drept și una în coastă. Doctorul, văzând pericolul ce l'amenința, începu a striga ajutor. Atunci d. *Gherman*, fără să știe că agresorul are asupra sa un cuțit, se repede la dînsul și, pe la spate, luându-l de umăr, îl împinge afară din farmacie; apoi întorcându-se la doctor îl vede plin de sânge și înțelegând că este rănit, pe d'o parte îl transportă la domiciliul său, iar pe de alta anunță pe d-rul *Nicolaide* despre această întâmplare. D-rul *Nicolaide* se duse imediat la colegul său și îi dete toate îngrijirile.

Asasinul după ce a fost dat afară a luat-o la fugă, dar poliția fiind înștiințată la moment, s'a pus în goana lui și prinzându-l l'a arestat.

După asigurările medicilor rănile d-rului *Climent* nu prezintă nici un pericol.

Diseară la Rașca e reprezentație *gemischt*. Ex-trupa germană de la Stavri aliată, pentru aceasta una și singură dată, cu cea românească, dă o reprezentație de adio cu scop d'a avea bani de drum. Se joacă *Răposatul dumnealui*, se cântă ceva din *Zigeunerbaron* și alte bucați românești și nemțești.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub presă în editura *Emanoil Popescu* librar la Pitești: **MICUL CURS DE ISTORIA ROMÂNILOR**, însoțită de două charte ale Imperiului Roman și a Daciei, edițiunea III-a de *M. S. Adreianu*. Prețul unui esemplar 55 bani.

A apărut **CATECHISMUL SILVICULTORULUI** (Noțiunt de Silvicultură) pentru trebuința proprietarilor de păduri, brigazierilor silvici, revizorilor, și tuturor persoanelor care se ocupă cu cultura pădurilor, de *Theodor Chivulescu* Silvicultor. Prețul 2 lei; Se află de vânzare la librăria *Socce* și Ioanțiu în București.

SPECTACOLE

GRADINA RAȘCA. — Astăzi Vineri 18 Iulie reprezentație extra-ordinară. — Se va reprezenta piesele: I. Ein Wort an den Minister. — II. Răposatul Dumnealui. — III. Ară românești esentate de d-na E. Odessiann. — IV. Der Zigeuner. — Începutul la 8 1/2 ore precis.

NICOCIDA

Contra otrava (antidotul) tutunului a fost descoperită de medicul american și i s'a dat numele *Nicocida*. Sub formă de pastile, fumătorul găsește acum o bomboană delicioasă a cărei prin efect este de a împotrivi mirosul gurii, și care în același timp curăță bronhiile înlăturând efectele vătămătoare ale abuzului de tutun.

E de ajuns să ia o pastilă, după ce ai fumat o țigară.

Pastilele se trimit prin poșta în schimbul unui leu în mărci postale. — Cererile să fie adresate: *à l'Entrepôt Pharmaceutique à Constantinople, grand rue de Galata, 35.*

Jalnică soție, socru, mătușe, frați, cumnate, nepoți! ai durerea de a anunța pierderea prea iubitului lor soț, ginere, nepot, frate și cumnat

DIMITRIE D. PALTINEANU

înceat din viață la 17 Iulie, dimineața, și vă roagă să bine voiți a asista la ceremonia funebă, care va avea loc Sămbătă 19 curent, la ora 2 p. m., în biserica Sf. Gheorghe-Noi, de unde cortegiul va porni la cimitirul Șerban-Vodă (Belu).

Toți amicii și cunoscuții, cari nu vor fi primit invitațiuni, sunt rugați să considere aceasta ca invitațiune.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea

Vechiū de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri. — 15 fr. vadră și

ALB DE DRAGAȘANI

din recolta anului 1881. — 15 fr. vadră la

PAUN POPESCU & Comp.

18, STRADA LIPSCANI, 18.

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & Comp.

No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCURESCU

Pe ziua de 17 Iulie 1886, ora 10.

	Cump.	Vend.
5% Imprumutul Comunal	75 1/2	75 1/2
5% Scrisuri Funciare urbane.	83 1/2	83 1/2
5% Rurala.	87 1/2	87 1/2
5% Rentă Română perpetuă.	92 1/2	93 1/2
5% Amortisabilă.	97 1/2	98
6% Scrisuri Funciare Urbane.	91 1/2	92
6% Oblig. de Stat (conv. Rurale).	88 1/2	88 3/4
6% Căile ferate Rom.	103 1/2	104
7% Scrisuri Funciare Urbane	100 1/2	100 3/4
7% Rurala	105 1/2	103 3/4
7% Imprum. Comunal 1884 noi.	—	—
8% Imprumutul Oppenheim	—	—
Oblig. Case. Pensiun. (Nom. 300)	215	220
Impr. cu prime orașul București	33	34
Acțiunî Credit Mobiliar	—	—
Construcțiunî.	165	168
Nationale.	—	—
Dacia-România.	271	275
Banca Națională.	1055	1020
Fiorini Valuta Austriacă.	201	202
Mărci Germane.	123 1/2	125
Bilete Franceze.	100	100 1/2
Englese.	24 1/2	25
Ruble Rusești.	245	250
Aur contra Argint și Bilete	18.85	18.10

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur socotiți după cursul școlului.

Adresa pentru telegrame: **STERIU**.

INSTITUTUL METEOROLOGIC DIN BUCUREȘTI

BULETIN ATMOSFERIC

De la 17 Iulie 1886 8 ore dim.

STATIUNI	Barometru		Vântul	Starea cerului	In 24 o. tom	
	Redus la 0° și la nivelul mării	Temperatura aerului în 3 metri			Maximum	Minimum
T. Severin	759.6	20.2	WNW	acop.	37	20
Balota	—	17.8	WSW	—	34	15
Craiova	758.0	20.5	NW	p. nor.	45	—
Slatina	759.5	20.2	NW	acop.	36	20
Giurgiu	757.7	24.6	SW	p. nor.	35	14
Constanța	758.6	24.7	NW	f. senin	27	18
Sulina	757.0	25.3	—	—	31	22
Galați	758.4	23.2	N	acop.	31	20
Braila	757.8	23.8	NNW	—	32	20
Sinaia	742.0	24.4	NNE	noros	25	17
Iasi	760.3	17.0	N	acop.	27	11

Starea mării Constanța și Sulina liniștită

18 Vineri Iulie, 8 ore dim.

București | 764.7 | 19.0 | S | acop. | 27 | 16

Observațiuni: Ploaie în diferite părți.
 La București barometru se urcă continuu.
 Direct. Ob., St. C. Hepites.

FOIȚA „ROMÂNIEI LIBERE”

ADOLPHE D'ENNERY

MARTIRĂ

In mai puțin de cât un minut întreg trecutul se desfășură înaintea ochilor *Laurenței*. Scrisorile arse, moartea lui *Robert*, învinovățirea nemeritată ce i s'adusesse și pe care ea o primise; pe urmă, iarăși părăsirea ei, divorțul, își aduse aminte de toate... și când *Pauletta* se indigna că tatăl său voia s'o oprimească d'a o mal vedea:

— Ah! vezi că el mă crede vinovată! zise ea.

— Vezi că el te crede vinovată! repetă într'un glas d-nul și d-na de *La Marche* mirați.— Ce vrei să zici?

O sileau să se explice, și ea era cât p'aci să spue tot, nevinovăția și nenorocirea ei, când își aduse aminte la vreme de amenințătoarele vorbe pe cari le pronunțase tatăl său: „Eu mi-ași fi răsunat mai grozav, gata apoi să mor de disperare și de rușine!”

Atunci ochii i se întoarseră către muma ei și i se umpluseră de lacrimi. Pe urmă lăsă capul în jos ca și cum încă odată își mărturisea vina.

Însă, încă o dată, ea știa bine, acum, că era nevinovată, și înțelese că dacă ar da voce *Paulettei* să bănuiească și se disprețuiească pe muma ei, ar fi o crimă, un sacrelegiū. Se rugă ca s'o lase numai cu *Pauletta*.

Peste un minut *Laurența* era singură cu *Pauletta*.

Muma se pusese p'un scaun. Fata, ghemuită lângă ea, pusese capul pe genunchii mamei sale, ca în vremea când repeta, tot în poza aceasta, rugăciunile de copil, seara și dimineața.

— Lasă-mă să te mal privesc! zise *Laurența* puindu-și mâinile pe capul încântător al fie-si.—Ce frumoasă te-ai făcut *Pauletta* mea! Cum te iubesc!

— Cum te iubesc și eu! repetă *Pauletta* cu accentul fidel al unui ecou misterios. Dar, vai! cum te-ai schimbat! Cum te arată c'ai suferit! Cât de nenorocită trebuie să fi fost tu pentru ca să se facă o astfel de schimbare în tine care ești încă așa de tînă?

— Nenorocită! repetă *Laurența* cu un zîmbet plin de amărăciune. Ah! să mă crezi că am fost nenorocită!

Tresări. Fără să știe până unde are să

fie silită să meargă cu destăinuirile, înțelegerea că trebuia negreșit să facă câte-va explicațiuni.

Momentul venise.

— Ascultă-mă, copila mea, îi zise ea. Am fost grozav de învinovățită. Eu nu m'am apărat nici în fața părinților mei, nici chiar în fața justiției.

— Pentru ce? Dacă învinovățirea nu era dreptă!..

— Sufletul meu scump! zise *Laurența* emoționată, binecuvîntată fi tu care afirmi nevinovăția mea fără chiar să știi ce greșală mi se impută! Nu, eu n'am combătut acuzarea aceasta crudă! Nu voiam, nu trebuia! Azi însă nu mal este tot ast-fel. Nu pot consimți ca copila mea să fie expusă să mă osândească, sau numai să mă bănuiească! Ascultă-mă dar cu toată cre dința sufletului tău! Chiamă-ți suvenirile din copilăria ta și pioasele gânduri din tineretea ta.

— Mamă! te ascult!

— Aduți aminte ce am făcut eu pentru tine în timp de șase-spre-zece ani. Aduți aminte cum te-am îngrijit, ce fericită eram ca să te iubesc, cu câtă dragoste te înconjuram și al cărui secret numai tu și eu îl păstram misterios, ca și cum ne-ar fi fost teama că alții or să fie geloși!

— Mamă, imi aduc aminte de toate acestea!

— Aduți aminte solicitudinea mea ca să-ți îndrept sufletul spre bine, să-ți formezi inima pentru virtute, să desfășuri înaintea ochilor tăi și să sap în mintea ta sentimentalul sacru al tuturor datoriiilor!

— Da, mamă, mi-aduc aminte, și te venerez și te admir pe cât și te ador!

— Ei bine, aducându-ți aminte de tot ce-ți spusei, crezi tu că o mamă ca mine putea să ajungă soție criminală?

— O soție criminală! repetă *Pauletta*, nici odată! nici o dată! Chiar dacă te ai învinovăți singură eu așa răspunde: „Nu! adevărat! nu! adevărat! Te calomniezi, mamă! Iacă, vrei tu să-ți spun gândul meu întreg? Tu trebuie să fi făcut asta din virtute... Da, un inger ca tine a putut să se declare vinovat numai pentru un devotament sublim!

— Ah! copilă curată și sfântă! zise *Laurența* înduioșată până la lacrimi. Inimă ta m'a înțeles și m'a ghicit, și strigătul acesta al sufletului tău a răsplătit toate suferințele mele trecute. Da, o datorie strașnică, o datorie sfântă m'a silit să tac. Bine ai zis tu, fata mea: când m'am învinovățit, am mințit!

— Dar pentru ce ai mințit?

— Am mințit pentru că să fug d'o altă nenorocire de o sută de ori mai rea de cât aceea care mă așeză pe mine.

— Și ai luat ast-fel asupra-ți greutatea

unei greșeli de care nu erai vinovată!

— Numai asupra mea? Nu! Un altul s'a învinovățit împreună cu mine de aceeași crimă!

— Și acestui om ce i s'a întâmplat?

— Vai! pe care din noi doi l'a costat mai scump devotamentul nostru comun? Aceea ce am plătit eu cu onoarea, el a plătit cu viața!

Pauletta îngălbeni groznic.

Până aci copila aceasta curată nu pricepea bine ce se petrecea împrejurul ei. Urechia ei nu pricepea bine vorbele aceste de greșală și de crimă.

Ea le da o valoare aproape copilărească.

Ea își închipuise vre-un „păcat d'acelea de care chiar și ea s'ar fi putut învinovăți că l'a făcut în fața tribunalului pocăinții. Acum însă vorbele pe cari le rostise muma ei îi răsturnau toate gândurile.

O ființă omenescă plătise cu viața preținsa-i complicitate futr'o greșală mărturisită, însă nu făcută!

— Un altul! omorît! Dumnezeule mare! Dar cine-i acela?

— Numele pe care mi'l ceri tu este un secret pe care numa' Dumnezeu și eu îl știm! Nici chiar tatăl tău care l'a omorît nu l'știe!

(Va urma).

IMPORTANT pentru Tipografi din Districte

DE VÂNZARE

2 Mașini tipografice din care una sistem Frankenthal, format No. 5 și cea-laltă sistem Marinoni forma No. 9, cu prețuri foarte moderate. UNA mașină de tăiat hârtie format No. 6, și altă mașină de perforat. Toate aceste mașini sunt bine-întreținute și se pot vedea chiar funcționând. A se adresa la Tipografia F. GÖBL, Fil, Pasagiul Român Nr. 12, București.

Pentru Sesonul de Vară

CAVALERUL DE MODE

Anunță pe Onor. Public și distinsa sa Clientelă, că pentru Sesonul present a primit un Colosal asortiment de

HAINE PENTRU BARBATI ȘI BAETI

din care recomandă: Modernele costume de voiage de Garn, Miesed, etc., Mantie cu Dragon de voiage lână și docs. Sacouri și Veste de Mătase, Cașemir alb, Terno, Alpaqa etc. Veste broșate de Mătase și Docs. Redingote cu Veste de Cămgarn, Cocimin, etc. Pantaloni fantaisie, carro roye, etc. Eleganța Confecțiunii, finețea stofelor și adevărata moderațiune a prețurilor satisfac pe deplin pe Onor. vizitatori.

Cavalerul de Mode, 2, Strada Șelari și Colțul Covaci, 2.

Pentru Sesonul de Vară

DRAGEES FORTIN cu balsam de copac și cu supt nitrat de bismuth fără sa-voare și fără miros.

Aceste cofeturi brevetate și experimentate cu succes în spităluși, vindecă repede fără a obosi nici odată stomacul, boalele contagioase cele mai rebele; medicul le prescrie singure sau cu Injecțiunea Fortin igienică, ră coritoare și preservatrice care nu pricinuesc nici odată accidente. Depozit la București: Eitel, Zürner Risd'ifer și la principații farmaciști.

PROGRESUL MEDICAL ROMAN

Ziar de medicină, farmacie și medicină veterinară Apare odată pe săptămână: Anul al VIII, Redacțiunea Strada Polonă Nr. 27 București. Prețul abonamentelor pe un an 20 lei; Studenți 10 lei.

Primul Biuro

Concesionat de guvern pentru Institutrice, Guvernante, Bone de copii și cameriste superioare Prin numeroasele sale relațiuni cu străinătatea, biuroul este în stare să satisfacă toate cererile. Pensiune pentru doamnele fără ocupațiune cu preț moderat

Adelheide Bandau 72, Calea Victoriei, 72, în fața Palatului.

BAILE DE MARE DIN CONSTANTA

La 15 Iunie s'a deschis edificiuile Băilor de mare, atât cele două din oraș, cât și cele nouă de la vii, cu pozițiune admirabilă și adevărat pitorească, aprovizionate cu lingeria în abundență, serviciul prompt.

Recomandăm cu deosebire Băile cele nouă construite pe țărmul de la vii, unde apa mării este tot-d'a-una curată iar fundul mării parte drept și nu mai nisip argenteii. O ramură a liniei drumului de fer merge printre vii până acolo cu un tren espres de mai multe ori pe zi, cu plata numai de 30 bani pentru ducere și întoarcere din oraș la Băi.

Atmosfera cea dulce a mării precum și efectele terapeutice ale apei de mare, serviciul prompt și prețurile cele mai moderate pentru facerea Băilor, mă pune în poziție a spera că voiți fi onorat cu numeroase visitațiuni ale onor. public români, care știe a încuraja stabilimentele din țară și unde cheltuețele în raport cu străinătatea sunt mult mai mici.

Cu stimă, Antreprenor, T. G. DABO.

?! OCASIUNE RARA! ?!

Din cauză de strămutare la țară, se vinde cu un preț foarte redus Casele din strada Rosetti, nr. 18, (suburbia Staicu) culoarea albastru, lângă calea Ducești.

Doritorii cari vor bine-voi a le cumpăra sunt rugați a se adresa chiar în aceste case, unde domiciliază proprietara.

STABILIMENTUL BĂILOR MINERALE DE LA BUGHIA

Stațiunea balneară de la Bughia este bine cunoscută prin proprietățile hidro-fisico-chimice ale apei care alimentează în mare cantitate stabilimentul, prin temperatura mai constantă și dulce de cât a altor stațiuni din țară, din cauza lipsei vânturilor aspre și prin favorabila sa pozițiune geografică: destul de aproape de capitala Muscelului, cu care e legată prin o șosea bună, ce permite plimbarea pe jos dintre Bughia și Câmpu-Lung, — înconjurată de dealuri ce înfățișează privirii peisaje d'o frumusețe rară; afară de acestea de jur împrejur sunt multe locuri cari ațâță curiositatea excursioniștilor și cari pot fi vizitate cu înlesnire.

Această stațiune din nou organizată, pentru a satisfacă cât mai bine trebuințele de cură și de traiu ale vizitatorilor, se deschide la 15 Iunie.

Aceste ape minerale folosesc radicală la vindicarea reumatismului, anemiei, boalele de femei, scrofule, lufiuce, nervoase, venerice și ori-ce boale secrete, aceste foloase s'au constatat de eminenți medici din țară cât și cei din străinătate.

În tot ce privește băile, locuința, hrana, divertismentele, corespondența, s'au luat măsuri ca, ele să răspundă la așteptările vizitatorilor, cu prețuri moderate.

D. doctor V. Popescu din Câmpul-Lung va da toate consultațiunile onorabililor vizitatori.

Doritorii de a reține camere mai din vreme se pot adresa, prin scrisori, la administrațiunea în stabilimentul Bughia, lângă Câmpul-Lung.

ADMINISTRAȚIA.

SINAIA

Sub-semnatul, fost dirigent în atelierile d-lor Szathmary și Dusheck, aduc la cunoștința onor. public că de la 10 Iunie curent, am deschis în Sinaia un

ATELIER FOTOGRAFIC

arangiati în condițiunile cele mai satisfăcătoare pentru a putea executa cu perfecțiune fotografiile de tot felul și în toate formatele.

Onor. public se va convinge când 'mi va face onoarea de a mă visita.

Cu stimă AL. IEHALSKY, Sinaia.

PENS ON POUR GARÇONS

voulant suivre les cours à Vienne, dans famille distinguée à proximité d'écoles de tous genres. Conversation française et allemande, leçons de musique, répétition dans toutes les branches d'instruction. Excellentes références. S'adresser Mme BOECK-PLAQUET. WIEN. II Praterstrasse 42. II Hof, 4 Stiege, 3 Stock.

La Tipografia Curței Regale, Pasagiul Român, Nr. 12 București, se primesc abonamente la revista

"ȚARA NOUA"

Revistă științifică, politică, economică și literară Redactor: IOAN NENITZESCU.

Abonament pe un an 10 lei.

NB. Numere de probă se trimit gratis la cerere.

INDUSTRIA!

Casa Arbenz & Wolff

București, 3, Strada Sf. Dumitru, 3, București.

cunoscut de mai mult timp în țară prin instalațiunile sale de turbine, mașine cu vapor cașane, alimentațiuni de apă, fabrici de spirt, ateliere mecanice, forestiere, m-can-ce și prin furniturile sale de toate utensiile, care au v'r'un raport cu exploatațiunile industriale a creat acum un BIUROU TECHNIC pentru

INDUSTRIA TEXTILA

adică lână, in, cânepă și bumbac, fi'atură, țesătură, împletitură, boiangeriă etc.

Această secțiune este confiat unui inginer special în această ramură industrială, care posedând o experiență îndelungată, pune serviciile sale la dispozițiunea publicului, atât pentru amănunte în general cât și pentru stocul local, redacțiunea de planuri și devise relative. — Planuri și Devise sunt furnisate gratis; pentru studii locale se va socoti numai cheltuețele de voiaj.

Casa ARBENZ & WOLFF

execută sub garanția sa ori-ce instalațiuni industriale, procurând după cerere maestri și lucrători speciali.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE ÎN ROMANIA valabil de la 20 Maiu 1886

Table with multiple columns for train routes, stations, and schedules. Includes sections for București-Focșani-Romani, Roman-Focșani-București, București-Verciorova, Verciorova-București, Galați-Mărășești, Mărășești-Galați, Ploiești-Predeal, Predeal-Ploiești, Ploiești-Slănic, Slănic-Ploiești, Ploiești-Slănic, Slănic-Ploiești, Cămpina-Doftana, Doftana-Cămpina, Constanța-Cernavoda, Cernavoda-Constanța, Iași-Ungheeni, Ungheeni-Iași, Titu-Târgovești, Târgovești-Titu.